

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Bursíkové, soudce Richarda Galise a soudkyně Martiny Kotouček Mikoláškové ve věci

žalobce: **V. H.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Svobodou, Ph.D.
sídlem Aranžerská 166, Praha 9

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2022, č. j. 051707/2022/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce je vlastníkem pozemků p. č. X (dále jen „žalobcův pozemek“) a p. č. st. XA v k. ú. X (všechny dále uváděné pozemky se nacházejí v tomto katastrálním území), které ze severní strany sousedí s pozemkem p. č. XB (dále jen „stavebníkův pozemek“).
2. Rozhodnutím ze dne 8. 12. 2021, č. j. MUBN/168310/2021/VÝST (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) Městský úřad Benešov (dále jen „stavební úřad“) podle § 80 a § 92 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), vydal na základě

žádosti P. D. (dále jen „stavebník“) územní rozhodnutí o změně využití území pro terénní úpravy na stavebníkově pozemku. Terénní úpravy budou provedeny na ploše 750 m² a terén bude upraven do dvou úrovní, mezi kterými je navržena rampa. Vyrovnání mezi jednotlivými úrovněmi je navrženo jako svahové s maximálním sklonem 1 : 1. Terénní úpravy budou provedeny podle výkresu celkové situace v měřítku 1 : 200, který je součástí dokumentace k územnímu řízení (dále jen „terénní úpravy“).

3. V odůvodnění stavební úřad uvedl, že upustil od ústního jednání, neboť mu byly dobře známy poměry v území. Na stavebníkově pozemku již byly vykonány prohlídky terénu. Při celkem třech kontrolních prohlídkách konaných k prošetření legality úprav pozemku stavební úřad zjistil, že zde nebyly provedeny zemní práce a změny terénu, jimiž se podstatně mění vzhled prostředí nebo odtokové poměry ve smyslu § 3 odst. 1 stavebního zákona.
4. Rozhodnutím označeným v záhlaví (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutí a zamítl žalobcovo odvolání.
5. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný zejména zabýval žalobcovými odvolacími námitkami. K námitce, že dokumentace nezobrazuje strmý násep, který se nachází podél severní a východní hranice stavebníkova pozemku s žalobcovým pozemkem a pozemkem p. č. 1499/21, žalovaný uvedl, že dokumentace navrhuje úpravy střední a východní části stavebníkova pozemku spočívající ve snížení nivelety o 1,5 až 0 metrů na úseku 19 metrů (střední část) a snížení o 3 metry v délce 4 metrů (východní část) na niveletu stávající komunikace, kde bude terén odebrán v úseku 5 metrů až k hranici pozemku s komunikací. Budou tak vytvořeny dvě vodorovné plochy pro budoucí stavbu rodinného domu a příjezd na pozemek včetně parkování. V dokumentaci je znázorněn podélný řez pozemkem od západu k východu. Návrh nepočítá s terénními úpravami až k hranici žalobcova pozemku. Proto není součástí dokumentace příčný řez. Důvodem je i stávající stožár nadzemního vedení, kolem kterého nelze bez dalších opatření snížit terén. Svah podél severní strany pozemku je naznačen na výkresu C a pro provedení terénních úprav není výška tohoto svahu rozhodující.
6. Stavební úřad povolením terénních úprav nezlegalizuje údajné nepovolené terénní úpravy. Stavební úřad provedl z žalobcova podnětu od roku 2017 několikrát kontrolu stavebníkova pozemku. Nebyly zjištěny terénní úpravy takového rozsahu, které by vyžadovaly povolení. Namítané terénní úpravy jsou na stavebníkově pozemku již 10 let a žalobce proti nim začal vznášet námitky až v okamžiku zahájení územního řízení. Žalobce sám nese odpovědnost za to, že svá práva nechránil včas, tj. v době údajných nepovolených terénních úprav. V územním řízení toto nelze zpětně řešit. Z fotografických materiálů poskytnutých žalobcem z let 2006, 2012, 2015 a 2018 je patrné, že na hranicích pozemků jsou pásy zeleně na ose západ – východ. To značí, že v těchto místech dochází k pozvolnému klesání všech pozemků v území, což je typické pro svažité pozemky. Vlastníci pozemků obvykle urovnají větší část pozemku do mírně nakloněné roviny a po krajích (na hranicích) ponechají pás, ve kterém je svažitá část pozemku. Stavebníkův pozemek je svažitý i směrem k přilehlé komunikaci, k čemuž jednoznačně došlo při upravování nivelety této komunikace.
7. Žalobcem navrhované důkazy výsledkem svědků či znaleckým posudkem se netýkají předmětu územního řízení, ale dříve provedených terénních úprav. Skutečnost, že stavební úřad provedl kontrolní prohlídky bez účasti žalobce, je důsledkem toho, že se konaly na základě žalobcova podnětu k zahájení řízení o odstranění dřívějších terénních úprav. Potřebu ústního jednání a ohledání určuje v územním řízení stavební úřad. V případě, kdy

má obec územní plán, není ústní jednání povinné. Vzhledem k tomu, že stavební úřad provedl několikrát kontrolu stavebníkova pozemku, nepotřeboval se znova seznamovat s jeho aktuálním stavem a předpokládal, že vlastníci sousedních pozemků také znají situaci na místě. Prvostupňové rozhodnutí má předepsané náležitosti a výrok odpovídá předmětu žádosti i předložené projektové dokumentaci, která je pro navržené terénní úpravy dostačující. Vypořádání žalobcových námitek stavebním úřadem je sice velmi strohé, ale tyto námitky se nevztahovaly k terénním úpravám, které jsou předmětem řízení.

Žaloba

8. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí.
9. Žalobce především namítl, že terénní úpravy mají být provedeny na předchozích terénních úpravách, které nebyly povoleny, přestože vyžadovaly územní rozhodnutí. Podle žalobce nelze rozhodnout o umístění terénních úprav na dřívějších terénních úpravách a současně je ponechat nepovolené. Předchozí terénní úpravy provedl stavebník, resp. jeho dědeček v uplynulých 20 letech. Jednalo se o navážky na prakticky celém stavebníkově pozemku, v jejichž důsledku došlo o navýšení terénu podél severní a východní části do podoby strmého náspu vysokého asi dva až tři metry. Žalobce měl za to, že vydáním územního rozhodnutí správní orgány „skrytě“ legalizovaly předchozí terénní úpravy právní formou, kterou zákon neumožňuje, neboť takové terénní úpravy lze dodatečně legalizovat jen dodatečným povolením podle 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona. Otázka odstranění předchozích terénních úprav je podle žalobce předběžná ve vztahu k napadenému rozhodnutí a do skončení řízení o odstranění těchto terénních úprav nebylo možné napadené rozhodnutí vydat. Žalobce se opakovanými podněty neúspěšně domáhal zahájení řízení o odstranění předchozích terénních úprav. Proto u soudu za tímto účelem podal i žalobu na nezákonný zásah spočívající v nezahájení tohoto řízení projednávanou pod sp. zn. 54 A 55/2021, jakmile to umožnila judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“). Není tedy pravda, že by včas nehájl svá práva.
10. V souvislosti s výše uplatněnou námitkou žalobce dále namítl, že správní orgány neprovedly jím navržené důkazy za účelem zjištění původního stavu stavebníkova pozemku a způsobu vzniku náspu. Jednalo se o výslechy tří svědků žijících na místě, ohledání místa a znalecký posudek k prokázání (ne)původnosti navezeného materiálu. Důkazy provedené správními orgány obě výše uvedené skutečnosti spolehlivě neprokazují. Stavebníkovo ústní vyjádření na kontrolní prohlídce ze dne 18. 9. 2020 má zásadně nižší váhu než svědecké výpovědi a je v rozporu s žalobcovými tvrzeními. Je také nepravdivé a zkreslující. Kontrolní prohlídky z let 2017, 2020 a 2021 (a při nich pořízené fotografie) nejsou relevantním podkladem, neboť prokazují současný, ale nikoliv původní stav stavebníkova pozemku. Sdělení žalovaného ze dne 23. 8. 2021 ve věci nezahájení řízení o odstranění předchozích terénních úprav rovněž neprokazuje původní stav stavebníkova pozemku. Žalovaný v tomto sdělení vycházel z leteckých map, avšak pohled z letadla neumožňuje získat poznatky o změně výškových poměrů určitého pozemku v rozsahu asi dvou metrů, zvláště pokud jsou výsledkem dlouhodobých postupných navážek. Správní orgány zjišťovaly skutkový stav selektivně, neboť bezesbytku převzaly stavebníkova tvrzení a ignorovaly žalobcova protichůdná tvrzení včetně důkazních návrhů. V odvolacím řízení žalovaný doplnil podklady pouze o

dvě stavebníkova písemná vyjádření, která se obsahově nelišila od ústních sdělení na kontrolní prohlídce.

11. Žalobce měl též za to, že se stavební úřad dopustil procesních pochybení při zjišťování skutkového stavu. Upustil od ústního jednání a ohledání na místě a skutkový stav zjišťoval prostřednictvím kontrolních prohlídek podle § 133 a § 134 stavebního zákona. Pro zjišťování stavu nemovitých věcí však platí zvláštní pravidla, neboť § 87 odst. 1 stavebního zákona připouští pouze provedení ohledání na místě. *A contrario* tedy nelze provést kontrolní prohlídku (ani záznam o ní), která podle žalobce ani není důkazem ve smyslu § 51 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Ze stejných důvodů stavební úřad rovněž pochybil tím, že v rozporu s § 87 odst. 1 stavebního zákona nenařídil ústní jednání. To musí být nařízeno vždy spolu s ohledáním na místě. Nelze tvrdit, že stavebnímu úřadu byly dobře známy poměry na místě za předpokladu, že měl ve spise rozporná tvrzení a důkazní návrhy ohledně stavu stavebníkova pozemku. Stavební úřad také všechny tři kontrolní prohlídky provedl bez žalobcovy přítomnosti, ačkoliv je spolu se záznamy z nich posléze použil v územním řízení. Žalobce tím zkrátil na možnosti ústně popsat původní stav pozemku a způsob vzniku náspu. Povinnost uvědomit žalobce o kontrolních prohlídkách vyplývala stavebnímu úřadu také ze základních zásad činnosti správních orgánů, konkrétně z § 4 odst. 3 správního řádu, neboť byly

nařízeny z žalobcova podnětu. Žalobce byl jako vlastník sousedního pozemku dotčenou osobou ve smyslu tohoto ustanovení. Záznamy o kontrolních prohlídkách jsou v důsledku těchto procesních vad nezákonnými podklady. Stavební úřad porušil i § 51 odst. 2 správního řádu tím, že na kontrolní prohlídce v roce 2020 vyslechl stavebníka, aniž by předem vyrozuměl žalobce. I kdyby se nejednalo o výsledch, ale jen stavebníkovo vyjádření, měl o něm stavební úřad žalobce jako dotčenou osobou vyrozumět. Žalobce vznesl shodné námitky i v odvolání, avšak žalovaný je věcně nevypořádal.

12. Žalobce dále namítl, že dokumentace pro vydání územního rozhodnutí je nejasná a neúplná. Nejasná je z důvodu, že z výkresu D.1.1 není zřejmé, zda jde o podélný (od západu k východu) nebo příčný (od jihu k severu) řez. Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí uvedl, že jde o podélný řez, avšak žalobce se domníval, že jde o příčný řez, a proto byl uveden v omyl. Dokumentace je také neúplná, neboť neobsahuje příčný řez stavebníkovým pozemkem, ze kterého by bylo vidět, zda či do jaké míry se terénní úpravy dotýkají stávajícího 2 až 3 metry vysokého náspu na hranici mezi stavebníkovým a žalobcovým pozemkem. Z výkresu C je zřejmé, že snížení za účelem vytvoření vodorovné plochy pro parkování zasáhne i část náspu v severovýchodním cípu stavebníkova pozemku. Žalovaný to vysvětlil skutečností, že terénní úpravy nedosahují až k hranici žalobcova pozemku. Podle žalobce je však takové odůvodnění v rozporu s částí D přílohy č. 6 vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, která vyžaduje základní svislé řezy, dokumentující navržené terénní úpravy, úroveň stávajícího a upraveného terénu. Jestliže mají terénní úpravy snížit stávající terén ve vzdálenosti pouhých 1,5 metru od žalobcova pozemku, musí dokumentace obsahovat i příčný řez, z něhož bude patrné dispoziční řešení ve vztahu ke stávajícímu náspu a úrovni žalobcova pozemku. Z technického hlediska je otázka, jaká bude stabilita takto úzkého valu. Pro žalobce byl obsah napadeného rozhodnutí také překvapivý, neboť pověřená úřední osoba Ing. H. jeho zástupci dvakrát telefonicky sdělila, že bude zřejmě prvostupňové rozhodnutí rušit pro absenci příčného řezu.

13. Žalobce rovněž namítl, že výroková část prvostupňového rozhodnutí vymezuje navržený záměr neurčitě. Je zde uvedena jen rámcová slovní charakteristika, údaj o ploše a odkaz na blíže neidentifikovanou grafickou přílohu. Není z toho zřejmé, o jaký konkrétní výkres se jedná, a kdo, kdy a jakou dokumentaci vypracoval a pod jakým číslem. V důsledku toho je výkres libovolně zaměnitelný.
14. Konečně se žalobce domníval, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Žalovaný totiž ve výroku na jedné straně potvrdil prvostupňové rozhodnutí o „*změně využití území pro terénní úpravy*“, ale na druhé straně uvedl, že se jedná o rozhodnutí, jímž byla „*umístěna stavba ‚terénní úpravy‘ (dále jen ‚stavba‘)*“. Předmětem řízení přitom nebylo umístění stavby, ale změna využití území. Výrok obsahuje i nesmyslný dovětek „*což bylo usnesením učiněno*“. Podle žalobce je proto výrok napadeného rozhodnutí vnitřně rozporný a navíc vyvolává otázku, zda žalovaný zamýšlel, aby terénní úpravy následně podléhaly „*povolení stavby*“ podle § 94 odst. 5 stavebního zákona.

Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný ve vyjádření navrhl žalobu zamítnout. Napadené rozhodnutí je podle něj věcně správné a v souladu s právními předpisy. Dokazování a zjišťování stavu na místě provedl stavební úřad na základě žalobcových podnětů. O ohledání na místě sepsal stavební úřad protokol a žalobci sdělil výsledek svého zjištění, konkrétně že nebyly zjištěny terénní úpravy v rozsahu, který by potřeboval povolení. Žalobce ani neuvádí, jak byl zkrácen na svých právech. Ústní jednání stavební úřad nekonal, neboť mu byl z předcházejících šetření znám stav pozemku. Předmětem stavebníkovy žádosti je částečné snížení nivelety pozemku a vytvoření vodorovné plochy pro plánovanou stavbu rodinného domu. Terénní úpravy jsou navrženy tak, aby nebyly dotčeny svahy směřující k žalobcovu pozemku a stávající pozemní komunikaci. Je pravda, že stavebníkův pozemek je asi o 1,5 až 2 metru vyšší, než žalobcův pozemek. Tento stav je však dlouhodobý a existoval i v době,

kdy žalobce zahájil stavbu svého domu. Podle ortofotomapy jde o mírně svažité území a jednotlivé pozemky jejich vlastníci postupně vyrovnali. Tím po celé délce pozemků na jedné straně vznikaly svažité plochy, které jsou dnes vesměs zarostlé keři. Rozsah projektové dokumentace, včetně řezů pozemkem, byl dostatečný a dokumentace je srozumitelná.

Posouzení věci

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků, je včasná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl bez jednání, neboť se má za to, že účastníci s tímto postupem souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí

17. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Podle žalobce je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, neboť jeho výrok je vnitřně rozporný.

18. Z judikatury NSS plyne, že nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí lze spatřovat tam, kde není možné seznat, jak správní orgán vlastně rozhodl, tj. např. při absenci výroku rozhodnutí, nedostatečném jazykovém vyjádření výroku rozhodnutí případně jeho vnitřní rozpornosti. Musí se tedy jednat o takové vady rozhodnutí, které brání porozumět výroku rozhodnutí (viz např. bod 15 rozsudku NSS ze dne 3. 3. 2023, č. j. 5 As 66/2022 – 23). Současně ale platí, že rozhodnutí nemůže být nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost tehdy, je-li rozpor v něm odstranitelný výkladem, tj. nebudou-li po interpretaci napadeného rozhodnutí jako celku – s přihlédnutím k obsahu spisu a k úkonům správních orgánů a účastníků – pochyby o jeho významu (viz rozsudek NSS ze dne 23. 8. 2006, č. j. 1 Afs 38/2006 – 72).
19. Napadené rozhodnutí takovými vadami netrpí. Z jeho výroku bez jakýchkoliv pochybností plyne, že žalovaný zamítl žalobcovu odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, které současně potvrdil. To koresponduje i s odůvodněním, v němž dospěl k závěru, že žalobcovy odvolací námitky jsou nedůvodné a sám neshledal v postupu stavebního úřadu a prvostupňovém rozhodnutí žádné vady odůvodňující jeho zrušení nebo změnu. Je tedy nepochybné, jak a o čem žalovaný rozhodl. Prvostupňové rozhodnutí je ve výroku i jednoznačně označeno dnem vydání a číslem jednacím a sama skutečnost, že žalovaný o jeho obsahu nepřesně uvádí, že jím byla „umístěna stavba“, na tom proto nemůže nic změnit. Totéž platí pro nadbytečný dodatek: „co bylo usnesením učiněno“. Ostatně žalobci samotnému je evidentně jasno, že žalovaný rozhodoval o jeho odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí (a o ničem jiném) i jak o něm rozhodl, neboť proti oběma rozhodnutím obsáhle a kvalifikovaně brojí v žalobě. Žalobcovy úvahy o tom, zda snad bylo žalovaného záměrem, aby terénní úpravy podléhaly stavebnímu povolení, jsou čistě spekulativní. Nic takového z obsahu výroku nevyplývá, a i kdyby ano, na jeho srozumitelnosti by to nic neubralo. Z celého kontextu napadeného rozhodnutí, včetně vyjmenovaných ustanovení právních předpisů je jasné, že žalovaný rozhodoval o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Nic víc nezamýšlel. Žalobní bod je nedůvodný.

Nepřípustná „legalizace“ předchozích terénních úprav

20. Stěžejní žalobcová námitka spočívá v tom, že v územním řízení nelze rozhodnutím o změně využití území kladně rozhodnout o terénních úpravách, které se nacházejí na (údajně) nepovolených dřívějších terénních úpravách.
21. Podle § 80 odst. 1 stavebního zákona „[r]ozhodnutí o změně využití území stanoví nový způsob užívání pozemku a podmínky jeho využití. Podle odst. 2 písm. a) rozhodnutí o změně využití území vyžadují terénní úpravy podle § 3 odst. 1 stavebního zákona.“
22. Podle § 90 odst. 1 stavebního zákona „[v] územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu s požadavky
- a) tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území,
 - b) na veřejnou dopravní nebo technickou infrastrukturu k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem,

- c) *zvláštních právních předpisů a se závaznými stanovisky, popřípadě s rozhodnutími dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů nebo tohoto zákona, popřípadě s výsledkem řešení rozporů.*“

23. Podle § 90 odst. 2 stavebního zákona „[s]tavební úřad posuzuje soulad s územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování u stavebních záměrů, pro které se nevzdává závazné stanovisko podle § 96b; stavební úřad ověří rovněž účinky budoucího užívání stavby, jde-li o stavby, které lze provést bez stavebního povolení nebo souhlasu s provedením ohlášeného stavebního záměru.“
24. Podle § 92 odst. 2 stavebního zákona „[n]ení-li záměr žadatele v souladu s požadavky uvedenými v § 90, nebo jestliže by umístěním a realizací záměru mohly být ohroženy zájmy chráněné tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy, stavební úřad žádost o vydání územního rozhodnutí zamítne.“
25. Soud předně konstatuje, že žalobcův názor nemá žádnou oporu ve stavebním zákoně. Z žádného z výše citovaných ani jiných ustanovení tohoto zákona neplyne, že by překážkou vydání územního rozhodnutí o změně využití území v podobě terénních úprav byla skutečnost, že mají být provedeny na dřívějších nepovolených úpravách. Stejně tak stavební (ani jiný) zákon stavebnímu úřadu neukládá, aby se takovou otázkou zabýval jako otázkou předběžnou. Ostatně i sám žalobce sice v žalobě namítá porušení „*hmotněprávních ustanovení stavebního zákona*“, žádné takové konkrétní ustanovení ovšem neoznačuje.
26. Žalobce dále argumentuje údajnou „*legalizaci*“ předchozích nepovolených terénních úprav. Tato úvaha je ovšem rovněž lichá. Soud odhlíží od toho, že žalobce ani přesně nespecifikoval podobu oněch nepovolených terénních úprav, neboť toliko vágně poukázal na strmý, dva až tři metry vysoký násep na severní hranici stavebníkovy pozemku a na blíže nekonkretizované navážky na „*prakticky celém*“ stavebníkově pozemku. Není tedy ani zcela zřejmé, zda se vůbec povolované terénní úpravy překrývají s údajně nepovolenými dřívějšími terénními úpravami, a popř. do jaké míry.
27. I kdyby tomu tak ale bylo, prvostupňové a napadené rozhodnutí tyto tvrzené dřívější terénní úpravy nemohou dodatečně legalizovat. Územní rozhodnutí o změně využití území výslovně směřuje ke stanovení „*nového*“ způsobu užívání pozemku (viz doslovné znění § 80 odst. 1 stavebního zákona) a podmínek jeho využití. Jinými slovy předmětem územního rozhodnutí (a územního řízení) jsou terénní úpravy, které se dosud na pozemku nenacházejí (nebyly provedeny). To je podstatný rozdíl oproti dodatečnému povolení terénních úprav ve smyslu § 129 odst. 7 stavebního zákona. Jednoduše řečeno, předmětem územního řízení v projednávané věci bylo to, co na stavebníkově pozemku ještě není, ale teprve tam (v souladu s rozhodnutími správních orgánů) bude. Nedochozí tedy k nějaké „*legalizaci*“ nepovolených terénních úprav, ale o povolení nových – a jiných – terénních úprav.
28. To platí i v případě, že by se nové terénní úpravy zcela či zčásti nacházely na jiných nepovolených terénních úpravách či je jakýmkoliv způsobem měnily (např. nepovoleně vytvořený násep by snižovaly apod.). I v takové situaci by šlo o nové terénní úpravy odlišné od těch předchozích. Předmět nynějšího územního řízení je tak odlišný, než by byl předmět řízení o dodatečném povolení žalobcem tvrzených předchozích terénních úprav.
29. Soud zdůrazňuje, že žalobce netvrdí, že by snad *součástí* nynějších terénních úprav – tedy těch úprav, které jsou vyznačeny v dokumentaci – byly některé z údajných předchozích nepovolených terénních úprav. Netvrdí tedy, že by něco z toho, co je předmětem

prvostupňového a napadeného rozhodnutí, již fakticky existovalo a stavebník usiloval o „zpětné“ povolení prostřednictvím

územního rozhodnutí. V takovém případě by skutečně bylo možné uvažovat o obcházení institutu dodatečného povolení podle § 129 odst. 7 stavebního zákona a „legalizaci“ nepovolených terénních úprav územním rozhodnutím podle § 80 stavebního zákona, které k tomu neslouží. Žalobce však toliko namítá, že se nové terénní úpravy budou nacházet na jiných (údajně nepovolených) úpravách.

30. Přijetí žalobcova výkladu stavebního zákona by navíc vedlo k naprosto absurdním důsledkům. Byla-li by otázka existence nepovolené stavby (terénních úprav) skutečně předběžnou ve vztahu k umístění nové stavby (terénních úprav), znamenalo by to v praxi, že by téměř u každého pozemku muselo proběhnout nejprve řízení o odstranění stavby (terénních úprav). Nikdy nelze s jistotou říci, zda aktuální stav pozemku náhodou není výsledkem dříve nepovolených terénních úprav, či zda se na něm nenacházejí nepovolené stavby. Pokud by bylo zjištěno, že se na pozemku takové stavby (terénní úpravy) nacházejí, pak ale současně nelze vyloučit, že i ony samotné vznikly na jiných nepovolených stavbách či terénních úpravách (byť již neexistujících, protože byly nahrazeny novými terénními úpravami a stavbami). Ty by (zřejmě podle žalobce) bylo nutné také přezkoumat a případně odstranit (uvést pozemek do stavu před nimi). Takto by bylo možné jednotlivá řízení řetězit prakticky donekonečna. Soud podotýká, že žalobce se ve své argumentaci zjevně nespokojuje s pouhými úkony stavebního dozoru, jako jsou kontrolní prohlídky a prověřování podnětů (k nimž v projednávané věci i došlo), ale žádá přímo provedení řízení o odstranění terénních úprav (popř. o dodatečném povolení).
31. Žalobcův výklad by i značně problematizoval získání jakéhokoliv územního rozhodnutí (zejména hodlal-li by stavebník stavět na tzv. *brownfieldu*). Stavebník nemá možnost svou žádostí zahájit řízení o odstranění stavby (terénních úprav) podle § 129 stavebního zákona. Jedná se o řízení zahajované z moci úřední a i po rozsudku rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019 – 39 (č. 4178/2021 Sb. NSS, věc *Žaves*), obecně platí, že neexistuje veřejné subjektivní právo na jeho zahájení. Domáhat se jej u soudu je možné jen za striktně vymezených podmínek (viz bod 44 a bod 80 a násl. tohoto rozsudku). Stavebník by tak musel vyčkávat až – a zda vůbec – stavební úřad nejprve „prověří“ území ohledně potenciálně nepovolených staveb a terénních úprav a vydá rozhodnutí, jež by tuto (podle názoru žalobce) předběžnou otázku zodpovědělo, včetně případného odstranění těchto staveb a úprav.
32. Soud konečně nemůže odhlédnout od zjevné nehospodárnosti žalobcem nastíněného postupu. Je zbytečné nejprve ve zvláštním řízení odstraňovat staré stavby a terénní úpravy, je-li jejich změna – a tím pádem *de facto* z větší či menší části i odstranění – součástí nového stavebního záměru. Za takové situace je již jedno, jestli je odstraňovaná původní stavba (terénní úprava) původně povolená nebo nepovolená.
33. Lze tedy shrnout, že žalobcův názor spočívající v tom, že před vydáním napadeného rozhodnutí měl stavební úřad v rámci řízení o odstranění terénních úprav jako předběžnou otázku posoudit, zda se na stavebníkově pozemku nenacházejí nepovolené terénní úpravy, a až poté mohl vydat územní rozhodnutí, je mylný. Žalobní bod je nedůvodný.

Neprovedení důkazů

34. Žalobce dále namítl, že správní orgány neprovedly jím navržené důkazy za účelem zjištění původního stavu stavebníkova pozemku a způsobu vzniku náspu.
35. K tomuto žalobnímu bodu postačí jen ve stručnosti uvést, že veškeré žalobcovy důkazní návrhy (výslechy svědků, ohledání na místě i znalecký posudek) měly, jak sám v žalobě tvrdí, za cíl prokázat, jaký byl původní stav stavebníkova pozemku a jak vznikl násep na severní straně. Jinými slovy jednalo se o zjištění skutečností rozhodných pro posouzení, zda předchozí terénní úpravy byly nepovolené (vyžadovaly územní rozhodnutí).
36. Soud nicméně výše dospěl k závěru, že prvostupňové ani napadené rozhodnutí nezávisí na zodpovězení této otázky (tedy že vůči nim není předběžná). Žalobcem tvrzené skutečnosti ohledně původního stavu pozemku a vzniku náspu byly tedy z hlediska nyní vedeného územního řízení irelevantní, a proto bylo i nadbytečné provádět jím navržené důkazy. Pokud se stavební úřad, resp. žalovaný ve svých rozhodnutích zabývali tím, zda předchozí terénní úpravy byly terénními úpravami ve smyslu § 3 odst. 1 stavebního zákona, bylo to rovněž nadbytečné, neboť to nemohlo mít žádný dopad na jejich rozhodnutí.
37. Žalobní bod je proto nedůvodný.

Procesní vady při zjišťování skutkového stavu

38. Žalobce dále namítal, že stavební úřad postupoval chybně při zjišťování skutkového stavu.
39. Podle § 87 odst. 1 věty první a druhé stavebního zákona „[s]tavební úřad oznámí zahájení územního řízení a k projednání žádosti nařídí ústní jednání, a je-li to účelné, spojí jej s ohledáním na místě; oznámení o konání ústního jednání se doručí nejméně 15 dnů předem. Stavební úřad může upustit od ústního jednání, jsou-li mu dobře známy poměry v území a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení záměru.“
40. Soud v první řadě nesdílí žalobcův názor, že by se žalovaný věcně nezabýval shodnými odvolacími námitkami. Žalovaný na str. 3 napadeného rozhodnutí vysvětlil, že stavební úřad provedl kontrolní prohlídky bez žalobcovy účasti, neboť se konaly v rámci přezkumu podnětu na zahájení řízení o odstranění stavby, a nikoliv územního řízení. Ohledání na místě a s tím související ústní jednání nenařídil, neboť na místě provedl několik kontrolních prohlídek a nepotřeboval se znova seznamovat s aktuálním stavem žalobcova pozemku. Současně předpokládal, že vlastníci sousedních pozemků znají situaci na místě. Ohledání na místě a ústní jednání ani nebylo povinné, neboť pro obec byla vydána územně plánovací dokumentace. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je tedy sice ve srovnání s obsáhlými odvolacími námitkami stručné, ale adekvátně a uceleně reaguje na žalobcovy hlavní výtky. Povinností žalovaného nebylo vypořádat každou dílčí odvolací námitku (viz např. bod 17 rozsudku NSS ze dne 11. 7. 2023, č. j. 1 As 169/2022 – 58).
41. Žalobce namítl, že stavební úřad měl provést ohledání na místě a ústní jednání. Ani s jedním nelze souhlasit. Předně není pravda, že „faktický stav nemovitých věcí“ lze v územním řízení zjišťovat jen prostřednictvím ohledání na místě. Z § 87 odst. 1 stavebního zákona nic takového neplyne. Toto ustanovení výslovně neříká, že by jediným možným důkazním prostředkem ke zjištění stavu nemovitosti bylo právě a jen ohledání na místě, a proto nelze ani *a contrario* dovozovat opak. Naopak, z tohoto ustanovení lze dovodit, že ohledání na místě se provádí jen, je-li to účelné (viz rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2016, č. j. 3 As 220/2015 – 49). Za určitých podmínek (viz § 87 odst. 1 věta druhá stavebního zákona) lze navíc upustit od ústního jednání, a tím pádem i s tím spojeného ohledání na místě. Jinými slovy stavební zákon samozřejmě připouští zjišťování skutkového stavu na místě i jinými důkazními

prostředky. Ohledání na místě je třeba provést jen, nejsou-li splněny podmínky pro upuštění od ústního jednání (včetně ohledání) a je-li to účelné (tj. zejména právě v případě, nejsou-li jiné důkazní prostředky dostačující).

42. Stavební úřad od ústního jednání, včetně ohledání na místě upustil v souladu s § 87 odst. 1 větou druhou stavebního zákona, což žalobci správně vysvětlil i žalovaný. Uvedené ustanovení obsahuje dvě kumulativní podmínky: stavebnímu úřadu jsou dobře známy poměry v území a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení záměru. Žalobce nezpochybňuje, že by druhá z nich nebyla splněna.
43. První byla přitom rovněž dána. Potřebnou znalost poměrů v území může stavební úřad podle judikatury získat různými způsoby. Zpravidla tomu tak bude v souvislosti s rozhodovací činností o záměrech a stavbách v okolí, ale lze si představit i jiné způsoby, např. bude-li znalost bezpochyby vyplývat ze správního spisu (viz bod 22 rozsudku NSS ze dne 9. 8. 2022, č. j. 9 As 135/2020 – 127). Stavební úřad podle obsahu správního spisu v rámci prověřování žalobcova podnětu na odstranění předchozích terénních úprav provedl na místě celkem tři kontrolní prohlídky, z nichž poslední se konala dne 29. 4. 2021, tj. několik měsíců před vydáním prvostupňového rozhodnutí. Záznamy z prohlídek, včetně fotografické dokumentace byly součástí

správního spisu. Znalost poměrů v území tedy stavební úřad měl z rozhodovací činnosti o jiných záměrech i ze správního spisu, což je zcela v souladu s citovanou judikaturou.

44. Ve správním spisu ani nejsou obsažena žádná rozporná tvrzení (a důkazní návrhy) ohledně *aktuálního* stavu pozemku. Rozdílná tvrzení, jimiž žalobce argumentuje, se týkala toliko dřívějšího stavu, tj. předchozích terénních úprav. Jak již bylo výše uvedeno, tyto skutečnosti byly v nynějším územním řízení irelevantní. V prvostupňovém rozhodnutí (viz str. 2 a 9) stavební úřad odkazoval na kontrolní prohlídky pouze v souvislosti s těmito irelevantními skutečnostmi (tj. jen při hodnocení toho, zda byly předchozí terénní úpravy nepovolené). Nelze z toho tedy dovozovat, že by pokládal za nezbytné zjišťovat *aktuální* stav na místě, jak žalobce tvrdí v žalobě. Jinak stavební úřad poukázal na prohlídky již jen v souvislosti s možností upuštění od ústního jednání a ohledání na místě (viz str. 1 prvostupňového rozhodnutí), což je plně v souladu s § 87 odst. 1 větou druhou stavebního zákona. Vztah obou důkazních prostředků je tedy přesně opačný, než se žalobce domnívá: právě protože stavebnímu úřadu stačily znalosti nabyté při kontrolních prohlídkách, nemusel provádět ohledání na místě. Stavební úřad tedy ani nechtěl „*prohlédnout stav pozemku*“, neboť jej dobře znal. Soud dodává, že skutečnosti známé stavebnímu úřadu z úřední činnosti (v tomto případě kontrolních prohlídek v rámci jiné úřední činnosti související s prověřováním žalobcových podnětů) jsou standardním podkladem rozhodnutí podle § 50 odst. 1 správního řádu.
45. K námitce, že stavební úřad nevyrozuměl žalobce o konání kontrolních prohlídek, soud především odkazuje na závěry uvedené v bodech 32 a násl. rozsudku ze dne 29. 11. 2022, č. j. 54 A 55/2021 – 57, ve věci žalobcovy žaloby na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v nezahájení řízení o odstranění předchozích terénních úprav. Lze zopakovat, že z § 133 odst. 1 a § 133 odst. 4 stavebního zákona plyne, že povinně by se měl kontrolní prohlídky zúčastnit toliko vlastník stavby, případně stavebník a u rozestavěné stavby, vyzve-li je k tomu stavební úřad, také stavbyvedoucí, osoba vykonávající stavební dozor, projektant či hlavní projektant. Zákon nepředpokládá, že by právo zúčastnit se kontrolní prohlídky

měl podatel podnětu, na jehož základě je kontrolní prohlídka prováděna, za situace, kdy má kontrolní prohlídka za cíl „toliko“ prověřit skutečnosti uváděné v podnětu (tedy za situace, kdy je kontrolní prohlídka prováděna mimo správní řízení). Jinak by tomu bylo v případě, že by kontrolní prohlídka probíhala již v rámci běžícího správního řízení, a plnila by tak roli ohledání na místě, tedy v případě, že by šlo o provedení důkazu, kterému mají právo být přítomni účastníci řízení (srov. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 2. 2014, č. j. 57 A 9/2013 – 66, č. 3190/2015 Sb. NSS).

46. Při provádění kontrolních prohlídek však neprobíhalo žádné správní řízení, jehož by byl žalobce účastníkem. Nebyly totiž provedeny v rámci územního řízení jako takového, ale za účelem prošetření žalobcových podnětů k odstranění předchozích terénních úprav, tj. v rámci jiných postupů. Na tom nic nemění skutečnost, že územní řízení probíhalo *paralelně* s prověřováním žalobcova podnětu ze dne 13. 8. 2020. Pořád platí, že kontrolní prohlídky byly provedeny v rámci jiných postupů stavebního úřadu a neplnily roli ohledání na místě v územním řízení. Zkoumání podnětů ve smyslu § 42 správního řádu je pouze neformální postup, na základě kterého může, ale nemusí být správní řízení zahájeno. Posuzování podnětů neprobíhá ve správním řízení a o vyřízení podnětu k zahájení řízení z moci úřední se nevydává žádné rozhodnutí. Rozhodnutím ve smyslu správního řádu ani soudního řádu správního není ani sdělení podle § 42 správního řádu, kterým stavební úřad vyrozumí podatele o osudu jeho podnětu (viz rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 As 117/2017 – 46, č. 3631/2017 Sb. NSS).

47. Výše uvedené není v rozporu se závěrem, že stavební úřad prostřednictvím kontrolních prohlídek získal znalost poměrů v území a v paralelně vedeném územním řízení mohl díky tomu upustit od ústního jednání a ohledání na místě za žalobcovy účasti. Jak plyne z výše citovaného rozsudku NSS ve věci sp. zn. 9 As 135/2020, potřebnou znalost poměrů může stavební úřad získat např. i z jiných řízení o záměrech a stavbách v okolí. I v nich bude zpravidla odlišný okruh účastníků a účastníků řízení, v němž dojde k upuštění od ohledání na místě, tak nebude vyrozuměn o úkonech z těchto jiných řízení. Stavební úřad tím nijak neobcházel

nutnost

nařízení

ústního

jednání a ohledání na místě, ale naopak postupoval tak, jak mu umožňuje § 87 odst. 1 věta druhá stavebního zákona.

48. Stavební úřad tudíž nepochybil, pokud žalobce k účasti na kontrolních prohlídkách nevyzval. Taková povinnost mu ze zákona neplynula. Kontrolní prohlídky byly provedeny v rámci neformálního postupu zkoumání podnětů, nikoli v průběhu správního řízení, jehož by byl žalobce účastníkem. Právo žalobce účastnit se kontrolních prohlídek neplyne ani z obecných zásad správního řízení zakotvených v § 2 až § 8 správního řádu, kterých se žalobce dovolává. Soud nepopírá, že správní orgány mají povinnost tyto zásady respektovat i při neformálních postupech. Nelze však dovodit, že by se samo provádění kontrolních prohlídek jakkoli mohlo dotknout žalobcových práv či oprávněných zájmů jakožto vlastníka toliko sousedního pozemku (byl by „dotčenou osobou“ ve smyslu § 2 odst. 3 a § 4 odst. 3 správního řádu), a že by tedy bylo povinností stavebního úřadu (dovozenou pouze ze základních zásad činnosti správních orgánů) o jejich konání vyrozumět. Žalobcova námitka, že byl zkrácen na možnosti ústně popsat původní stav pozemku a způsob vzniku náspu je neopodstatněná. Tyto skutečnosti (viz výše body 35 a 36) nebyly vůbec relevantní pro územní řízení.

49. Soud zdůrazňuje, že i kdyby došlo k pochybení stavebního úřadu spočívajícímu v nevyrozumění žalobce o kontrolních prohlídkách, mohla by tato vada mít maximálně za následek nezákonný postup při prověřování žalobcových podnětů. Do samotného územního řízení by se nijak nepromítla. Jak již bylo řečeno, poznatky z kontrolních prohlídek představovaly toliko skutečnosti stavebnímu úřadu známé z úřední činnosti, tj. podklad rozhodnutí podle § 50 odst. 1 správního řádu. Kontrolní prohlídky totiž nebyly provedeny přímo v rámci územního řízení. Záznamy o kontrolních prohlídkách (a zejména pořízená fotodokumentace) pak byly použity pouze jako listinné důkazy podle § 51 odst. 1 věty druhé a § 53 správního řádu. Žalobce měl v územním řízení možnost se se všemi těmito podklady rozhodnutí seznámit a vyjádřit se (což také činil). Důkaz listinou proto stačilo provést jejím vložním do spisu (viz rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016 – 53).
50. Stavebníkovo vyjádření v rámci kontrolní prohlídky z roku 2020 je součástí záznamu jakožto listinného důkazu a stavební úřad jej v územním řízení nevyslychal. Proto ani neměl povinnost vyrozumět žalobce o výsledku a listinu (záznam) stačilo provést jako důkaz vložním do spisu. Soud navíc dodává, že stavebníkovo vyjádření se týkalo předchozích terénních úprav a způsobu jejich vzniku (jak sám žalobce tvrdí v bodě 26 žaloby), tedy skutečností, které byly irelevantní pro územní řízení, jak již bylo několikrát zopakováno.
51. Celý žalobní bod je tedy nedůvodný.

Nejasnost a neúplnost dokumentace

52. Žalobce dále namítl, že dokumentace pro vydání územního rozhodnutí je nejasná a neúplná.
53. Nejasnost žalobce spatřoval v tom, že z výkresu D.1.1 není zřejmé, zda jde o podélný nebo příčný řez. S tím nelze souhlasit. Je pravda, že tento výkres výslovně neuvádí, zda se jedná o řez ze západu k východu (podélný) či z jihu na sever (příčný). Ve spojení s výkresem C (celková situace) je však nepochybné, že jde o podélný řez. Na výkrese C jsou jednotlivé osy řezu označeny čísly 1 až 6 (nalézají se zprava u hranice stavebníkova pozemku s pozemkem p. č. 1499/21), jsou zakresleny přerušovanou čarou a vedou podélně (zleva doprava, čemuž odpovídá i číselné označení, které je uvedeno vertikálně, tzn., jednotlivá čísla jsou popořadě nad sebou). Korespondují rovněž údaje o výšce terénu (na východní straně na ose 2 -0,23 a na ose 4 -0,87 a na západní straně na obou osách +4,46). I ty jsou totiž na obou výkresech shodné a na stejných místech (na výkrese C jsou vyznačeny křížky na ose spolu s uvedením číselného údaje). Ostatně i prostým pohledem na navrhované změny je viditelné, že jde o podélný řez, neboť na obou výkresech je zobrazeno dvojí snížení úrovně terénu na levé a pravé straně od obrysu budoucího rodinného domu. Tvrdí-li žalobce, že byl „*uveden v omyl*“, je jen jeho vlastní nedůsledností, že si dokumentaci řádně

neprostudoval. Toto tvrzení je o to více zarážející za situace, kdy žalobce vlastní sousední pozemek a měl by tak mít (na rozdíl od soudu) znalost místního prostředí, která mu orientaci v dokumentaci musí usnadnit. Při srovnání výkresu D.1.1 a reálné podoby pozemku mu muselo být naprosto jasné, kudy řez vede.

54. Neúplnost dokumentace pak podle žalobce tkívá v absenci příčného řezu.
55. Podle § 6a odst. 1 písm. a) vyhlášky o dokumentaci staveb [d]okumentace nebo projektová dokumentace zpracovaná podle příloh č. 1 až 4 a 6 až 15 k této vyhlášce musí vždy obsahovat části

A až D, dokumentace zpracovaná podle přílohy č. 5 k této vyhlášce musí vždy obsahovat části A až C. Podle odst. 2 „[č]ásti příloh uvedené v odstavci 1 se dále člení na jednotlivé položky s tím, že rozsah jednotlivých částí a položek musí odpovídat druhu a významu stavby, charakteru navrhované změny v území, charakteru navrhované změny vlivu užívání stavby na území, podmínkám v území, umístění stavby, stavebně technickému provedení, účelu využití, vlivu na životní prostředí a době trvání stavby. Položky jednotlivých částí, které stavba neobsahuje, se neuvádějí.“

56. Podle části D přílohy č. 6 vyhlášky o dokumentaci staveb dokumentace objektů obsahuje jako položky „[v]ýkresy zobrazující změnu využití území v dostatečně přehledném měřítku, dokumentující celkové urbanistické a architektonické řešení navržené změny využití území; základní svislé řezy, dokumentující navržené terénní úpravy, úroveň stávajícího a upraveného terénu s vyznačením hladiny spodní vody; zákres řešení odvodnění území v případě změn odtokových poměrů apod.“
57. Z výše citovaných ustanovení plyne, že část D přílohy č. 6 vyhlášky o dokumentaci staveb výslovně nevyžaduje výkres zobrazující příčné (či podélné) řezy, ale toliko „základní“ svislé řezy. Současně podle § 6a odst. 1 písm. a) vyhlášky o dokumentaci platí, že rozsah jednotlivých částí a položek musí odpovídat charakteru navrhované změny v území. Jinak řečeno, dokumentace dokonce nutně ani nemusí obsahovat základní svislé řezy, je-li to v souladu s charakterem navrhované změny v území.
58. V projednávané věci charakter terénních úprav nevyžadoval výkres zobrazující příčné řezy. Jak plyne z celkového popisu stavby (část B.2 souhrnné technické zprávy), terénní úpravy spočívají v úpravě stávajícího svažitého pozemku na dvě úrovně, mezi kterými je navržena rampa a svažované vyrovnaní s maximálním sklonem 1 : 1. Z výkresu celkové situace je zřejmé, že zmíněný snižující se svah, který má být vyrovnán na dvě úrovně, vede od západu k východu. Proto je relevantní právě podélný svislý řez pozemkem. Příčné (z jihu na sever) budou navrhované úrovně terénu a jejich vyrovnaní stejně vysoké vyjma části u rampy, jejíž výška je ale vyznačena na ose 4 podélného řezu (výkres D.1.1). Bylo by tedy nadbytečné zakreslovat ještě příčný svislý řez (resp. charakter terénních úprav tomu neodpovídá). Nic podstatného ohledně navrhovaných terénních úprav by z něj nevyplynulo.
59. Sám žalobce ani potřebu příčného řezu v podstatě nevysvětlil. V žalobě uvedl, že by příčný řez měl názorně zobrazovat, zda a do jaké míry se terénní úprava dotkne náspu v severovýchodní části stavebníkova pozemku. Pak ale sám odkazuje na kopii výkresu C přiloženou v žalobě, ve které dle svých tvrzení vyznačil plochu pro parkování i násep a argumentuje tím, že stávající terén bude snížen ve vzdálenosti 1,5 metru od jeho pozemku. Zjevně si je tedy vědom, do jaké míry se terénní úprava tohoto náspu dotýká a je schopen to i „názorně“ zobrazit. Následně popisuje, že násep bude z jihu ubrán do podoby valu úzkého jen 1,5 metru a je podle něj otázkou, zda či jaká bude jeho stabilita. Žalobce si tedy opět na svou námitku odpověděl: jestliže již nyní ví, jaká bude podoba náspu po terénní úpravě, je zřejmé, že příčný řez by nic nového nepřinesl.
60. I soudu je přitom na základě dokumentace jasné, jaká bude podoba terénních úprav. Z výkresu C (celková situace) je zcela zřejmé, kudy povede plocha pro parkování a rampa, kde se nachází nynější násep v severovýchodní části stavebníkova pozemku a jak přesně do něj bude zasahovat. Jak moc bude terén snížen v oblasti rampy, je patrné z osy 4 na podélném řezu (výkres D.1.1). Z toho lze jasně dovodit, jaká bude výška terénních úprav v severovýchodní části stavebníkova pozemku s tím, že ve zbytku zůstane zachován stávající

terén (jehož výška je na výkresu C také vyznačena

výškovými kótami a především musí být žalobci jako mezujícímu sousedovi známa). „Dispoziční řešení“ snížení je tedy jednoznačné, včetně vztahu ke stávajícímu náspu (tj. v jaké části zůstane zachován, v jaké části se bude nacházet terénní úprava a jaká bude v tomto místě výška terénu) a vztahu k žalobcovu pozemku (ten bude stále stejný, protože terénní úprava nezasahuje až k hranici žalobcova pozemku, jak i sám uvádí). Absence příčného řezu tedy žalobci ani nijak nebrání v posouzení stability nově vytvořeného náspu, neboť z dokumentace je jasné zřejmé, jak bude vypadat.

61. K námitce údajné překvapivosti napadeného rozhodnutí lze dodat, že pouhé neformální (telefonické) vyjádření úřední osoby o tom, že správní orgán „zřejmě“ určitým způsobem rozhodne, nemohlo v žalobci založit žádné legitimní očekávání takového výsledku (viz obdobně bod 10 rozsudku NSS ze dne 14. 9. 2022, č. j. 1 As 185/2022 – 21) – jakkoliv samozřejmě není vhodné, aby úřední osoba předem a jednostranně vyjevovala svůj názor na věc některému z účastníků řízení.

62. Žalobní bod jako celek je ze shora uvedených důvodů nedůvodný.

Neurčitost výroku prvostupňového rozhodnutí

63. Žalobce konečně namítl, že výroková část prvostupňového rozhodnutí vymezuje navržený záměr neurčitě. Tomu nelze přisvědčit. Výrok II. prvostupňového rozhodnutí odkazuje na „výkres celkové situace v měřítku 1 : 200, který je součástí dokumentace k územnímu řízení“. Takový odkaz je jednoznačný a nezaměnitelný. V řízení totiž byla předložena jediná dokumentace a její součástí je jen jediný výkres celkové situace v měřítku 1 : 200 (výkres C). Nelze tedy tvrdit, že by nebylo zřejmé, o jakou konkrétní dokumentaci či výkres se jedná. Osoba zpracovatele, číslo dokumentace či datum vypracování k její nezaměnitelné identifikaci není nutné. Soud podotýká, že podle judikatury stavební úřad nemusí ve výroku územního rozhodnutí podrobně slovně specifikovat veškeré požadované údaje. Postačí, pokud v něm srozumitelně odkáže na projektovou dokumentaci, z níž jsou veškeré nezbytné informace zjistitelné (viz bod 25 rozsudku NSS ze dne 26. 7. 2016, č. j. 2 As 21/2016 – 83). Žalobní bod je nedůvodný.

Závěr a náklady řízení

64. S ohledem na shora uvedené závěry soud žalobu zamítl jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

65. Soud pro nadbytečnost neprovedl důkaz situačním výkresem přiloženým k žalobě, neboť veškeré pro věc podstatné skutečnosti vyplynuly z obsahu správního spisu. Seznámení se s obsahem správního spisu podle judikatury nevyžaduje provádění dokazování (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56, nebo ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 – 117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

66. O žalobcově návrhu na přerušení řízení v podání ze dne 2. 6. 2022 soud samostatně nerozhodoval, neboť již rozhodl ve věci samé.

67. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který byl z procesního hlediska ve věci neúspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který byl naopak plně úspěšný, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. srpna 2023

Lenka Bursíková, v. r.
předsedkyně senátu